

УДАРНА ПЕСНИЦА

Прича о ратном путу: Прве оклопне бригаде заправо је и прича о 329. оклопној бригади, јединици која је била „А“ формација бивше ЈНА, са око 40 одсто мирнодопског језгра. Уписано је ово на првој страници ратног пута Прве оклопне јединице која је цијели ток рата била понос српског народа.

Све мирнодопске задатке (на раздвајању у тампон зонама) као и ратне, односно борбене, 329. бригада извршава под тим именом све до 19. маја 1992. године. Након свега што се десило на просторима бивше Босне и Херцеговине, 329. оклопна улази у састав Војске Републике Српске (20.05.1992. године). Од тада ова јединица добија назив Прве оклопне и то име носи цијели ток рата.

Борбе у Хрватској

Доласком на власт ХДЗ у Републици Хрватској све се окренуло против српског народа и његове војске, односно против ЈНА. Таква политика владајуће странке довела је до међунационалних конфликта. Све је некако у то вријеме мирисало на барут и зло које је касније дошло успоставом усташке власти у Републици Хрватској. Српски народ, пошто му ништа друго није преостајало, самоорганизује се и поставља барикаде на друмовима.

Припадници ЈНА чије су јединице већ озбиљно нагрижене одласком припадника неспрске националности, врши раздвајање страна, наравно без употребе оружја. У таквим околностима долази до првог већег и значајнијег ангажовања Прве оклопне бригаде и то у реону Плитвица. Ту јединица остаје од 31. марта 1991. до 15. маја 1992. године. На извршење задатка кренуло се под узбуном, а посљедње одредиште јединице био је аеродром Жељава код Бихаћа. Све је а како би друкчије и било када је ова јединица у питању протекло без иједног проблема. Задагак је извршен. Команда ваздухопловне базе у Бихаћу, предузела је све потребне мјере на пријаву и дочеку

Бригаде. Слиједи потом први задаци. Посједа се и организује контрола раскрснице путева у селу Пријебој, са задатком спречавања кретања свих возила СУП-а према Плитвицама и МУП-а према Кореници, односно Личком Петровом Селу. Други дио јединице посједа реон Корански мост-Плитвице - Мукиње. Све је у току ових активности јединице текло беспријекорно. Након пре-групписавања јединица, Бригаде у циљу спречавања одржавања „Марша мира“ долази до нових проблема.

Ипак, „Марш мира“ се организује и одржава у селу Језерце. Милан Мартић и Војислав Шешелј говирили су пред око двије до три хиљаде људи и позивали народ да протјера „муповце“ са Плитвица. Дио народа је кренуо. Међутим, припадници Бригаде су их успјели зауставити. Јер, све би се то завршило са несагледивим последицама.

Ипак, некако се све то стишало тако да припадници Бригаде остају да контролишу саобраћајнице на овом подручју. Све је то тако било до половине августа 91. године када долази до далеко напетије ситуације, од оне на Плитвицама из мјесеца маја. Милиција Крајине, наиме, убацује једну своју јединицу у непосредну близину хотела гдје је смјештена полицијска постаја МУП-а Хрватске. Долази до оружаних провокација. Ситуација бива све напетија. Јединице ЈНА стављају се у приправност. Оружани инциденти не престају. Посебно се интензивирају око Дрежњик-Града и Коранског моста.

Поткрај августа из јединице дезертирају четири војника хрватске националности, а у селу Ваганац Хрвати убијају два цивила. Узнемирење достиже врхунац, посебно у Личком Петровом Селу и Решетарима. У јединици назиру, а и најављују, стоји то и у дневном извјештају, скори оружани сукоб Милиције Крајине и припадника МУП Хрватске. Двадесет и осмог августа дошло је до новог овога

пута значајнијег обрачуна Милиције и припадника МУП-а. Преплашени муповци тражили су разговор са командантом Прве оклопне бригаде мајором **Бранком Сузићем**. Хрвати су тражили да уз обезбјеђење ЈНА напусте Плитвице. То је мајор и прихватио након консултација, да би потом 76 муповаца било пребачено у Карловац.

Нови задаци

По смиривању ситуације око Плитвица и након повлачења свих муповаца дио јединице одлази на нови задатак - деблокаду војног складишта у селу Залужница. Команда складишта Јасиковац код Госпића, није показивала заинтересованост за акцију деблокаде касарне, већ је то препустила територијалцима Крајине. Било је ту низ непријатности посебно око руковођења пошто су многе јединице а које нису биле у саставу оних из ЈНА, једноставно радиле шта су хтјеле. Јединица се потом премјешта на нову локацију. Долазе и нове акције. Прва велика у садејству са територијалцима, била је она на Ваганцу и Дрежњик-Граду. Било је то осмог октобра 92. године. Напад на Ваганац био је жесток баш као и отпор који су пружали припадници МУП-а, и наоружани мјештани. Сутрадан, наше јединице заузеле су и под своју контролу ставиле Дрежњик - Град. Истог дана јединица избија на ријеку Корану и запосједа њену десну обалу. Десетог октобра јединица је кренула даље према Слуњу. Након ових долазе акције и борбе за Саборско, а успјехом и тог посла у цијелости је било контролисано подручје Плитвичких језера.

Ослобађа се потом и Слуњ, а у свим активностима и борбеним дејствима припадници оклопне бригаде били су окосница.

Сви задаци на свом првом ратном задатку и ватреном крштењу обављени су веома добро без губитака у људству и уз минимална оштећења материјално-техничких средстава. Упоредо са борбама око Плитвица, Дрежњик-Града, Ваганца и Слуња дио јединица оклопне био је и окосница борбених активности и дејстава на Медаку, Почетелу. Теслин-

Признања

граду, и Оточцу.

Након свега... а у периоду од марта 91. до истог мјесеца наредне године, Оклопна је дала непроцењив допринос у одбрани српског народа захваљујући посебно огромним напорима и залагању свих њених припадника.

Славонско ратиште

Након ескалације међунационалних сукоба у Книнској крајини они су се преселили и на подручје западне Славоније, и то са трагичним последицама по животе српског народа.

Прва оклопна бригада под командом пуковника **Ратомира Симића**, ноћу између 16 и 17. августа пробила је запаљене барикаде на Савском мосту у Градишци да би потом у жестоком налету одбацила хрватске снаге из Старе Градишке. Формирањем борбене групе, припадници Оклопне у рејон Окучана гдје снаге МУП-а Хрватске и Збора народне гарде, опкољавају и нападају српско становништво у селу Окучани, Горњи Богитевци, Смртићи, и Косовац. Након преласка ријеке Саве наставља се чишћене терена Старе Градишке.

Биљежи се тада и жесток напад муповаца и ЗНГ из рејона села Нова Варош. Посебно жестоки напади били су на тенковске бригаде која се кретала према селу. Сви прилази селу били су минирани, а у самом селу било је осам тенковских препрека. У успјешној акцији заробљено је више припадника МУП-а те опреме и наоружања. Након борби војници ЗНГ и припадници МУП-а натјерани су у безглаво бјекство према фазанерији и шуми Прашник. Ту их је дочекала јединица Територијалне одбране која им је нанијела значајне губитке након чега су муповци напустили терен. У садејству са јединицама из Бјеловара под командом потпуковника **Милана Челекетића** пресјечен је аутопут.

Борбе на окучанском дијелу славонског ратишта настављају се новим задацима: Струг-Нова Варош - Пустара - Наплатна

рампа - Гређани... Падају тада и прве веће жртве. Гину четири војника. Али иде се напријед без обзира на јаку артиљеријску ватру, те жестоке нападе из пјешадијског наоружања. Циљ је аутопут према Београду. Тактички положаји јединица Бригаде у садејству са територијалцима Окучана знатно су се побољшали 21. септембра примељен је нови задатак и почињу борбе око Нове Градишке и Новске. Редају се налети хрватске војске, припадника МУП-а и ЗНГ. Борбе непрестано трају данима и мјесецима.

Четрнаестог јануара 92. године, након безброј напада непријатељских јединица, коман-

да бригаде премјештена је и Старе Градишке у Окучане. Друге треће јануара одржавало се некако примирје, али у непрестане оружане провокације МУП-а РХ и ЗНГ.

За цијели период боравка ратних операција у Западној Славонији ни једна јединица није извучена из борбе ради одмора већ су све оне биле непрестано ангажоване у ратним операцијама.

БОРБЕ ЗА КОРИДОР

Послије повлачења у западне Славоније, формирање борбене групе, са командантом пуковником **Новицом Симићем** јединица прелази у Љеској Воде.

МАЛИ ВЕЛИКИ ЉУДИ:

НАЈВИШЕ БОЛИ СМРТ ДРУГА

Пет мјесеци прве ратне године проведених у блокираној касарни ЈНА у Загребу, одлазак у Сарајево, Лукавицу и на Враце како би бранио и одбранио младиће у плавим униформама, борбе за ослобођење Модриче, борбе око Градачца, битка за Коридор - ратни је пут тенкисте Мирка Петреша, двадесет и петогодишњег младог човјека, српског јунака, поручника у Војсци Републике Српске.

Сваки дан ратне, надати се, прошлости, посебна је прича. У сваки дан рата стане и остане нешто што се доживи само тога дана. Сваки дан рата, заправо је прича за себе.

- На Коридору, српском путу спаса и живота, провео сам од септембра 1992. године па до дана када је у Дејтону потписан онај фамозни мировни документ. Најтеже ми је било када смо извршавали ратни задатак код села Липорашће недалеко од Градашца. Освојили смо тада четири села. Тукли смо се нер-

пестано са групом муслимана који су себе називали „Дамијс голубови“. Борба прса у прсу Али, нисмо се дали. Јуначки смо издржали... Сва три тенка нам била погођена... Седамнаест припадника вод деветорица су били рањени. Погинули су нам тада први хероји - **Мирко Шврака** и **Душ Страживук**. Шибића хан, данас носи име Душаново у знак посебног поштовања према мратном другу. Ето, тада ми је било најтеже, прича Мирко.

А најљепше?

„Као и за сваког, када изврши борбени задатак постављеног старјешине и команде, а да не буде губитак одговори лаконски Мирко.

Имао би Мирко још пуштошта рећи. И то, како је са својим ратним друговима ослободио Модричу. И то, како се на Коридору први састао са Живковог поља са јединицама Источно-босанског корпуса и како су се кретале из супротног правца. И то, како је у селу погодила вијест о смрти првог

23. јуни 1992. године - Извршен марш борбене групе правцем Станари-Д. Поље-Куковац.

24. јуни, након авио и артиљеријске припреме, прешло се у нападна дејства. Током дана успјело се овладати Г. Кладарима. Непажњом, приликом даљег напредовања, ушло се у клин, уз правац Живково поље - Чардак због чега су погинула три војника.

26. јуни - Настављена су нападна дејства у правцу Добриње. Одмах потом, преостале јединице које су се налазиле у Окучанима пребачене су на нове локалитете. Тога дана, без иједног губитка, ослобођен је Чардак.

МИРКО ПЕТРЕШ

Милоша Вранчића кога су усташе заклале у октобру деведесет и прве у Пакленици и Драгана кога су измасакрирали на орашком ратишту. И то, како је примио Медаљу заслуга за народ. И то, како би и сутра, наравно ако то затреба, поново у тенк са саборцима, возачем Драгомиром Зечевићем, послужиоцем Мирославом Нинковићем, и нишанијом Петром Кркаићем, како би и сутра, ако то затреба, поново у рат. Поново у борбу за отаџбину и за слободу своје српског народа.

27. јуни - настављено је са даљим дејствима. Ослобођени су Пустара и Добриња.

28. јуни - даљи ток операције водио је у правцу Модриче. У 15. часова, без већег отпора, заузета је Модрича.

Од 29. јуна до 5. јула организирана је одбрана на линији Силос-Латерални канал.

5. јула - на састанку код пуковника Новице Симића наређено је да јединица буде у готовости за извршење нових задатака.

8. јули - извршен марш правцем Модрича-Врањак-Понтонски мост-Јакеш.

9. јули - организован напад на правцу М. Луг - Горње поље.

11. јули - јак напад непријатеља у правцу мостова на ријеци Босни. Борбе су трајале до касно у ноћ, а сви напади успјешно су одбијени.

16. јули - брани се рејон Г. Дубице. Посавска махала, а по дубини Н. Село.

Настављене су, послје ових, борбе и напредовања према Пелагићеву и даље према Градачку.

1. октобар - изводила су се нападна дејства у Турићима, те на потезу Липорашће - Г. Трамошница. Чета је тада ослободила два и по километра територије према Градачку.

27. децембар - Према плану кренула је операција на Градачку. Успјешно је изведен напад на главном правцу Пожарике, Индуријска зона.

21. јули 93. - Дио јединице одлази у рејон Улице код Брчког.

НА КРАЈУ РАТА

Седамнаестог октобарског дана деведесет и четврте, под узбуном, јединица креће правцем Пећник-Милошевац-Трамошница, са задатком да заустави непријатеља који је помјерио нашу линију одбране, на правцу Градачац-Висови-Трамошница. Сутрадан ступило се у жесток окршај. Непријатељу су нанесени тешки губици. Изгубљена територија је, уз херојско држање свих наших бораца, враћена.

Осмог августа јединица, по наредбу од рејонског команданта Трамошница, напустила је ратиште, са циљем одржања коридора

Одбраном је командовао пуковник Милан Дупљанин. Бригада је нанијела огромне губитке непријатељу у људству и материјално-техничким средствима. И одбранила Коридор.

Другог августа дио бригаде упућен је у Козарску Дубицу са циљем спречавања упада Хрватске војске на територију Републике Српске. На том задатку 1. окб остао је све до деветог септембра, када прелази на Гламочко ратиште.

По доласку у Бараће, јединица је упућена на борбени задатак на правцу Бараћи-Герзово-Шипово гдје успјешно зауставља хрватску војску наносећи јој велике губитке. Због новонастале ситуације и пробијања линија одбране на лиjevом и десном крилу, јединица се повлачи у село Подрашницу. Четрнаестог октобра, јединица се упућује у одбрану Мркоњић Града.

До сусрета и жестоког окршаја дошло је у селу Превиле. Три дана трајале су борбе. У тим борбама одбрањен је Мркоњић-Град. Наравно цијело вријеме борби на гламочком и на мркоњићградском ратишту уз српске борце Прве оклопне били су и припадници других јединица које су прошлогодишње јесени браниле западне границе Републике Српске, приликом агресије муслиманско-хрватске војске.

РАТНА ПРИЗНАЊА ЈУНАЦИМА

Због свега што су допринијели коначном успјеху борбе српског народа, за своју слободу и Републику Српску, педесет и четворица припадника Прве оклопне носи медаље за ратне заслуге. Указом Врховног команданта Оружаних снага РС и предсједника Републике Српске, др Радована Караџића, дванаесторица бораца носе висока државна одликовања.

Не мали број припадника Прве оклопне уградио је своје животе у тешкој младе српске државе. У овој прослављеној ратној јединици која је провела јунаштво Крајишника, постоје у укупно 170 људи ратних знаменитости. Како је ратно

ПРЕДРАГ МАКИВИЋ

БОРИТИ СЕ ЗА СЛОБОДУ И СВОЈУ ДРЖАВУ

Двадесетог мајског дана деведесет и друге дошао је **Предраг Макивић**, из своје родне Рекавице, међу српске борце. Одмах по мобилизацији, долази на Мањачу и Драгалић. А потом долазе борбе и први ратни окршаји у којима се калио и растао један од оних српских јунака који су својом храброшћу писали и исписали најсвјетлије странице у историји борбе српског народа за слободу и своју државу.

- Паклено је било свугдје. Посебно у борбама на Коридору. Тукли смо се и борили. Својим тијелима бранили смо српску нејач и народ и приликом борби на Бијелом Брду и на Кострешу и приликом ослобођења Диздаруше и Омербеговаче...

А у борбама за Диздарушу, веома јако упориште нашег непријатеља. Били смо блокирани сатима у кући која је горјела. Тукли смо се са муслиманима три сата, али смо се ипак успјели извући... Живот нам је висео

о концу. Прича, Милош, пјешадица у оклопној бригади, истичући и херојство припадника Војне полиције који су такође учествовали у овој акцији.

Бранио је Предраг границе своје земље на Добојском ратишту. Борио се код Крепиша, на Бараковцу и свугдје гдје је требало да се брани част и достојанство српског народа.

Дио ратног стажа, Предраг Макивић, провео је и на бићакм дијелу западнокрајишког ратишта. Био је Предраг и на Влашићу. А када је ова планина у питању онда и Предрагова прича:

„Долазимо у село Мудрике, да бранимо српску земљу. Долазимо, а народ се исељава. Међутим, стиже наређење пуковника Новаковића - Ако не одемо данас, сутра ће бити касно. Одзвања ово и данас у мом сјећању на овог човјека. Запосјели смо врх Галице у току дана. Шест дана смо провели у немогућим условима. Али нисмо

поклекли. Нисмо се дали. Н јаче од нас држало нас је у да истрајемо. Не могу заборавити капетана Вучића, великог човјека и правог старјец. Слушали смо у чети један дан и то је чини се пресудно у наших бројних акција”.

Влашић се не може ни заборавити. На Галици једна борба све мрзело. Ватра могла ни планути. Јер, једна тавно ништа и ничег сувог било. Али, издржало се.

„На Влашићу сам заробио једног муслимана. Ишао је ка мени. Изненадио сам се кад га видео. Залутао или није друго, али ишао је према мени. Наредио сам му да одложи оружје. То је и учинио. Касније, приликом саслушавања дознао сам да је то био Алмир Мујичић, командир чете у муслиманској војсци... Чујем да је касније разбијењен и да се са њим горило пало људски и поштено” тавља Предраг.

Отишао је Предраг касније да брани сјеверне границе Републике Српске.

„Нека се све завршило. Једна је. А ако затреба, поново ћу се борити своје и са својим ратним друговима. Мислим, међутим, да то неће бити потребно”, рече на крају Предраг Макивић из Рекавице на путу који води ка Драгалићу, уз Врбање. Бранио је даље Мркоњић-Град.

